

hočejo kosček za kosčekom prodajati in potem plače zvikševati. Mi nočemo njihovega načela!

Ker je bil dr. Vončina naznanil govoru primerno resolucijo, so drugi bili te misli, naj društvo čaka s svojo resolucijo ter gleda, da bi s škofijstvom v enoglasji svoje želje razodelo.

Dr. Vončina je odstopil za zdaj od svojega predloga, ker je po nekoliko odpadel sam od sebe, ko je vlada s svojim prašanjem do škofov pokazala, da ne misli v tej reči enostransko delati.

Poslednjič je bil izvoljen odsek 5 udov, ki bode o tej reči prevdaril in vravnal, kar bode nadalje kazalo.

Profesor Marn je poslednjič precej obširno pojasnoval življenje Vodnikovo, začenshi o P. Marku Pohlinu, njegovem učeniku. Marsiktere smešnice za pust in sméh je vmés vpletal iz P. Markovih in Vodnikovih spisov in življenja, n. pr. o „žnidarjih in šribarjih“, ki so se topli. Opravičeval je tudi Vodnika zastran marsikterih popévk, ki so bile med njegovimi rokopisi, pa njegove niso.

Pričujočih je bilo lepo število; terpelo je zborovanje od 1/26 čez osmo uro. — Dr. Čebašekov čversti govor prihodnjič.

Staro in novo paganstvo.

Naši nasprotniki nam „ultramontancem“ ugovarjajo, da mi vidimo le njih slabo stran, ne pa tudi njih dobre po pregovoru: Vsaka reč ima dve strani, dobro in slabo.

Pustimo tedaj vsaki reči tudi dobro stran, ako ravno moramo precej pristaviti, da po evangeliji le ena sama dobra stran ne pomaga, ker vse mora dobro biti. Tudi paganstvo, pravijo, ima svoje dobro in slabo. Nočemo toraj slabosti paganstva pretresovati, pogledimo rajši stan naj boljših, naj odličniših prejšnjih paganov, da jih priličimo sedanjim nič-kristjanom = paganom. Kakšna je bila vera paganov v Arabiji, Aziji, Egiptu, na Gerškem in v Rimu?

Molili so: lesene in kamnite podobe, drevesa, reke in hribe; koristne in škodljive živali; solnce, mesec in zvezde; odlične može: junake, kralje, cesarje; izmišljene bogove, kakor boga bliska, groma, treska, vetrov, morja itd. Gerdilo jih je, trgovstvo s sužnji, z ljudmi; žensko osebstvo je bilo ko živina v blato znižano. Spoznanja pravega, ljubeznivega Boga ni bilo. Tudi naj modrejši, ki so slabost paganstva spoznali, so enako drugim delali.

Kakšno je bilo njih življenje? Kakor povsod: „kakoršna vera, tako življenje.“ Tudi čednosti se pri njih sem ter tje nahajajo, toda tem čednostim ni bila vzrok prava ljubezen Božja. Modrost jih je za dobro navdihovala. Serčnost in pogum sta bila naj odličniši čednosti. V terpljenju, težavah se je marsikdo prav moško obnašal, pa ne iz ljubezni do višjega Bitja, ampak le zaradi družih, da so potem njegov pogum hvalili.

Tak nekako je bil stan starih paganov. Med kristjani pa je nastalo novo paganstvo. Sv. vero nekteri popusté in ljubijo kaj družega za svoje bogove. Kjer pa je moja ljubezen in serce, tam je moj bog. Kje imajo sedanji nič-kristjanje = pagani svoje bogove? Dostikrat v omarah. Prav in potrebno je se po stanu primerno oblačiti. Kdor pa ima svoje misli vedno le v omari pri obleki, kdor zmiraj svojo in obleko družih ogleduje je nov pagan in tako paganstvo dela hiši premnogo stroškov. Ta bog, v kterega so nekteri zelo zatelebani, je vže marsiktero družino popolno na beraško palico pripravil, kakor vsaki, hoče tudi ta bog svojo daritev. — Še nevarniše je, ko ima kdo malika v koži in mesu družih. Ali ni tudi že celo v pregovoru n. pr.: „der, die Angebetete“? ... „Gospoda svojega Boga samega moli,“ — to je zapoved. — Drugi imajo boga v svojih možganih. Marsikdo je v napuhu, v ošabnosti tako dozorel, da sa-

mega sebe moli in po božje časti; enako hoče, da bi drugi njegovo modrost molili. Tudi ta je pagan. En sam stavek iz svetega evangelija obsega več modrosti in sadú za človeško življenje, kakor modrost vesoljnega sveta. Keršanska modrost pa je ponižna. — Mnogi imajo svojega boga v penezniku. Po pošteni poti si potrebno pridobiti je človeku dolžnost. Kdor pa kupe na kupe grabi, ali po nepošteni poti svoje imetje in premoženje množi (n. pr. nova Italija z ropom cerkvenega posestva), kdor druge ob lastnino pripravlja in vedno le o denarji sanja, kdor zavolj samega denarja po visokih službah hlapa, je pagan. Tacih paganov je sedanji čas brez števila; priča temu so povsod polne ječe, pa skoraj povsod prazne blagajnice. — Premnogi imajo svojega boga celo v trebuhu. Jesti in piti moramo, da si življenje ohranimo; kdor pa le živi za pijačo in jéd, je služabnik trebuha, njegov bog je trebuh, ta človek je pagan. Paganov te baže je po mestih, tergih in vaséh več ko dovolj. Dokaz temu je tudi silno vpitje, rogoviljenje o ponočnem času, sosebnost na večere o nedeljah in praznikih. Imajo pa mnogi svojega boga tudi v mesenosti in požljivosti. Ta malik je eden naj nevarniših izmed vsih, in veliko — tudi učenih — jih zaradi njega celo od vere odpade. Mislite, da bi novi nejeverniki, liberaluhi in drugi, Kristusovo Cerkev tako divje sovražili, ko bi ona čistosti ne velevala? O ne; to jim je pezdur v očesu. Marsikdo streže v mladosti požljivosti, v srednjih letih drugim strastim, in v starosti skoposti in termi; taki svojega malika spreminja, njegov bog je ravno greh. Na taki način je sedanji čas mnogo paganov in sicer prav zanikarnih. V sredi keršanstva živimo med pagani. Novi paganski tempeljni so tiskarnice, bralnice, gostilnice in kavane s slabimi časniki; njih bog je laž in obrekovanje sv. Cerkve. Naši prededje so postali iz paganov kristjanje, sedanji čas postajajo iz kristjanov pagani. — K naj nevrednišim novim paganom, se po pravici štejejo tisti tako imenovani „narodnjaki“, katerim sv. vera ni nič, narodnost pa vse, in ki bi radi vero v nič djali, da bi narodnost povzdignili. Le opazujte, kako sv. Cerkev, duhovstvo, duhovske naprave potuhnjeno pritisnejo, kjer le morejo, da bi jih ob veljavo pripravili, da bi n. pr. mladenče od bogoslovja in duhovskega stanú odvracevali itd. Njih naj slajši boginje so mesene pesmice in povedke, s kakoršnimi mladino kvarijo in menijo s tim malikovavstvom narodu in narodnosti streči! — Odveč bi bilo govoriti o liberalnih in vstavoverskih malikovavcih, ki Cerkev čisto poteptajo in neki zistemi pod noge dati hočejo, ktera zistema je pa ravno tako minljiva, kakor vse človeške osnove na svetu, in oni, ki danes to ali uno vstavo za boga časté, jo jutri sami že spremené. — Med šestimi resnicami je prva: „Da je en sam Bog“, — in precej druga: Da je Bog pravičen Sodnik, kateri dobre plačuje, in vekomaj kaznuje, kateri molijo druge bogove razun Njega samega. Sitar.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Mlada družba za vedno češenje sv. Reš. Telesa v Terstu je dala na svitlo prav koristen poduk o tem prekoristnem češenju, ki nam je došlo iz prijazne roke. Obsega zgodovinske čertice o tej pobožnosti, pravila družbine, vabilo k pristopu, in poznanje obilnih odpustkov in duhovnih dobrót, katerih se udje vdeležujejo. V zgodovinskem oddelku pohvalno omenja Ljubljano, ki je l. 1871 štela 19.000 udov. — Ni dvomiti, da pride ta lepi poduk tudi za Slovence na svitlo.

Predzadnji četrtek, 1. sveč., je imela družba prvo duhovno opravilo v Uršulinski cerkvi, pri katerem so mil.

škof imeli ogovor. — Gospé so že pričele cerkvene dela. Njih več je vzelo delo domú, druge pa se vsak teden k delu snidejo. Bog daj svoj blagoslov!

Orglje na prodaj. Ministerstvo je tukajšni sl. vladi in vlada preč. škofijstvu naznanila, da pred 3 leti so pri znanem orglavskem umetniku Drag. Hesse-u na Dunaju narejene orglje za cerkev oo. Lazaristov v Saloniku; skazalo se je pa, da so premajhne za uno cerkev in so toraj na prodaj. Kupovalci naj svoje želje in misli naznanijo prečast. škofijstvu.

Iz Velesovega. Na svečnico je bilo tukaj pri nas nekoliko romarjev. Zjutraj, ko mežnar v cerkev pride in k velikemu oltarju stopi, zapazi na altariji culo, in ko jo bolj ogleda, vidi, da je zunanji obvoj cerkvena naramnica — „amictus“, in ko vse odveže, se mu pokaže v neki zeleni svilnati, stari, že ponošeni ruti zaviti kelih s pateno vred. Delo je čedno, in vsa postava te cerkvene posode, rekel bi, lepa in lična. Kupa od znotraj in od zunaj kaže, da je bil kelih prej ko ne, že v marsikteri borbi, preden je spet prišel nazaj na domačo tla, v cerkev. Posoda ta je ukradena, to je, bi rekel, gotovo. Pošljem Vam jo zato v Ljubljano, kajti ložejše bo cerkev se zvedila v Ljubljani, ktere je kelih, kakor pa tukaj pri nas v Velesovem. Vest je neskončna moč, ako se v človeku v resnici zbudi! Bog daj, da bi grešnik zbujeno vselej pazno poslušal in po nji v spokornem duhu tudi ravnal! J. Varl.

Pristavek. Oddali smo ti sveti posodi v knežješkofijsko pisarnico, da vedó te reči iskati, kjer mislijo, da bi utegnile biti iz njih svetišča kdaj vzete. Spokorniku pa srečo vošimo, da si tako prizadeva škodo po svoji zmožnosti popraviti ter sprave z Bogom iskati, ktero bode zanesljivo tudi našel in veselili se bodo angeli nad njegovim spreobrnjenjem. Vr.

Iz Gorice. O ranjcem bogoslovcu g. Jan. Sova-tu še nektare besede. — Še v hudi bolezni mu ni pripustila mirovati serčna želja in ljubezen do duhovskega stanu; vedno je še prebiral knjige. Kaj vestno pa se je pripravljaj za srečno smert. H koncu je bolj pogostoma prejemal sv. zakramente.

Marsikaka solza se je zablistala v očéh sošolcev in drugih tovaršev, ki so stali okrog postelje s smertjo se borečega mladenčca, ki je tako mirno in zaupljivo pričakoval srečnega trenutka večne krone. Semeniško ravnateljstvo ga je ves čas bolehanja s potrebnimi pripomočki preskerbovalo, in poslednjič tudi napravilo lepi pokop. 8. pros. je mirno v Gospodu zaspal. 10. prosenca po črni maši, ktero je daroval vis. č. g. vodja, smo ga spremili na pokopališče. Semeniški pevci, združeni s čč. oo. frančiškani, so mu zapeli nagrobnico, ki je vse spremlevavce v serce ginila. Priporočam ga vsim gg. bogoslovcem v molitev in blagi spomin. R. I. P.!

Tudi letos smo imeli pretečeni teden duhovne vaje od 14. pros. popoldne do 18. zjutraj. Jako željno smo jih pričakovali, ko smo zvedili, da jih bo vodil znani č. g. P. Bankić S. J. Res, smem reči, malokdaj so kazale toliko cvetja in sadú, kakor letos. V prelepih premišljevanjih je govornik jako temeljito in živo z veliko izurnostjo razkladal naj reznejše resnice: o koristi duhovnih vaj; o človeku sploh (unde es, quo pergis, ubi es?); o duhovskem stanu; o poklicu v duhovski stan; o grehu; o potrebi poboljšanja, peklu, smerti, zakramentu sv. Rešnj. Telesa, terdnem sklepu poboljšati se.

Globoko v serce smo si vtisnili te zveličavne vaje in upamo, da bodo s pomočjo Božjo obilno sadú obro-dile, ki se že kaže. Pričela se je namreč prelepa navada vsaki dan obiskavati Sveto Rešnje Telo v domači kapelici. Tudi darovi se nabirajo za sv. Očeta. Preserčna hvala voditeljstvu semeniškemu za take prilike v naš dušni blagor! —n—

V Volfbergu na Koroškem se je 25. pros. pričela nova katoliško-politiška družba. Pričujočih je bilo 400 katoliških móž. Prišle so vošila od mil. kneza škofa in celo tudi iz Berlina.

Iz Amerike. Belle Prairie, 10. pros. 1872. Prelepa hvala za menjico (prelepi dar iz K. id. za novo indijansko kolegijo, — in pa za škofa Mraka 74 gl. 85 kr.), ki sem jo ravno prejel. O novi kolegiji drugi pot kaj več in o tukajšnih misijonih. Danes imam še dolgo pot; toraj v hitrosti hvala za prejeto dobroto. Lepo, veselo, prijetno, dobro novo leto v ljubezni in edinosti z Bogom!

Jož. Buh, misijonar, l. r.

Posvetnjakom in liberalcem namesto „larme“ za pust.

*Kaj pomaga svet človeku,
Ako dušo pa pozabi?*

Naj besede Učenika
Večnega svarilno-mile
Tebi, ki te svet, greh mika,
Bi v spominu vednem bile.

Kaj pomaga ti, prevzetni!
Ak se celi svet ti uklanja?
Veš da vsi pokloni svetni
So minljiva, kratka sanja? —

Ako ljubiš svetno slavo
In jo bolj ko dušo ceniš,
Prot nebesom pot li pravo
Hodiš človek, kaj ti meniš? —

Smertni veter naj le dahne,
In če dušo si pozabil,
Kadar te v gomilo pahne,
Kaj boš tamkaj slavo rabil? —

Kaj skopuh pomaga tebi
Tvojih zlatov kup krivični?
Z njim le raj zapiraš sebi,
Ker za dušo mar ti nič ni!

Tvoja roka zlato zbira,
Pretehtuje, var'je, šteje,
Vrata revežem zapira;
Misli, kaj pa bo pozneje? —

Misliš ne na dušo bolno,
Ne na konec svoj življenja,
Ne na uro — groze polno,
Ne na brezno pogubljenja! —

Ti ne čislaš dušne cene,
Ker tvoj bog so kupi blaga;
Smertna ost ko te zadene,
Kaj potem ti vse pomaga? —

Tékne kaj, spohotni grešnik!
Nasladnosti ti nesnaga?
Oj pijanec, in prešestnik!
Kje bo tvoja duša draga? — —

O kako jo Jezus ljubi,
Jo s kervjó ti je odrešil!
Kerstni ti nezvest oblubi,
Kam si lepo dušo trešil?

Ti z živinsko si gnjusobo
Vtopil jo v ostudnem blati,
Skazil Božjo si podobo,
Da jo komaj več je znati!